

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำมาเสนอข้อมูลด้วยตาราง ประกอบการอธิบายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแปลความหมายมีดังนี้

n	แทน จำนวนหน่วยตัวอย่าง
\bar{X}	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน สถิติทดสอบนัยสำคัญ ของตัวแปรอิสระ 2 ตัว
F	แทน สถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณา F – distribution
Df	แทน ระดับความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน ผลรวมของค่าเฉลี่ยของคะแนนเบี่ยงเบน (Sum of Squares)
MS	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนเบี่ยงเบน (Mean of Squares)
P	แทน ค่าความน่าจะเป็น
*	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ผลการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลปรากฏดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละ เพศและประชาชนที่อาศัยในชุมชนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประชาชนที่อาศัยในชุมชน	เพศชาย จำนวน (คน)	เพศหญิง จำนวน (คน)	รวม	
			จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ชุมชนดักลิลา	8	12	25	6.3
2. ชุมชนศรีสวัสดิ์	15	31	46	11.5
3. ชุมชนปัจฉิมทัศน์	11	17	28	7.0
4. ชุมชนธัญญา	13	14	27	6.8
5. ชุมชนสามัคคี	14	12	26	6.5
6. ชุมชนศรีมหาสารคาม	24	17	41	10.3
7. ชุมชนเครือข่าย	8	1	9	2.3
8. ชุมชนนาวิชัย	18	4	22	5.5
9. ชุมชนมหาชัย	21	3	24	6.0
10. ชุมชนโพธิ์ศรี	15	21	36	9.0
11. ชุมชนอภิสิทธิ์	6	16	22	5.5
12. ชุมชนอุทัยทิศ	21	3	24	6.0
13. ชุมชนส่องเหนือ	29	1	30	7.5
14. ชุมชนส่องใต้	20	2	22	5.5
15. ชุมชนบ้านแมด	6	12	16	4.5
รวม	229	171	400	100

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยในชุมชนศรีสวัสดิ์ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ

11.5 และรองลงมา คือ ชุมชนศรีสารคาม จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 และชุมชนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ชุมชนศรีวิชัย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและจำแนกรายด้าน

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ด้านการเลือกตั้ง	4.14	.60	มาก
2. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	3.15	.84	ปานกลาง
3. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	2.59	.83	ปานกลาง
4. ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ	1.77	.71	น้อย
รวม	2.91	.57	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.14$) ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{X} = 3.15$) ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{X} = 2.59$) ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{X} = 1.77$)

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม รายด้านและจำแนกรายข้อ

2.1 ด้านการเลือกตั้ง

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
ด้านการเลือกตั้ง

ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ระดับ การมีส่วนร่วม
1. ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกหรือนายกเทศมนตรี	4.89	.38	มากที่สุด
2. ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	4.90	.34	มากที่สุด
3. ติดตามข่าวสารการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งอยู่เสมอ	4.47	.83	มาก
4. เข้าร่วมในการแก้ปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียงของประชาชนใน เขตพื้นที่ของตน	4.13	1.21	มาก
5. ช่วยรณรงค์หรือเป็นอาสาสมัครต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ที่มี ขึ้นในชุมชน	3.40	1.17	ปานกลาง
6. ร่วมสังเกตการณ์การเลือกตั้งในเขตพื้นที่การเลือกตั้งของตน	2.76	1.61	น้อย
7. ติดตามผลการเลือกตั้งในเขตพื้นที่ของตน	4.41	1.04	มาก
รวม	4.14	.60	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตเทศบาลเมือง
มหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการเลือกตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$) รองลงมา การไปใช้สิทธิลงคะแนน
เสียงเลือกตั้งสมาชิกหรือนายกเทศมนตรี ($\bar{X} = 4.89$) ในส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือการ
ร่วมสังเกตการณ์การเลือกตั้งในเขตพื้นที่การเลือกตั้งของตน ($\bar{X} = 2.76$)

2.2 ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ

ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ระดับ การมีส่วนร่วม
1. การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านผู้รับฟังความคิดเห็น ทางการเมือง ทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น	4.15	.97	มาก
2. ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ของตน	2.98	1.56	ปานกลาง
3. ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนิน โครงการของคณะผู้ บริหารงานท้องถิ่น	3.55	.99	มาก
4. วิพากษ์วิจารณ์ เกี่ยวกับการปกครองหรือการบริหารงานระดับ ท้องถิ่นหรือระดับประเทศ ทั้งสนับสนุนหรือต่อต้าน	2.42	1.41	น้อย
5. การพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องที่ตน ได้รับ ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองกับคนอื่น ในชุมชน	3.15	1.06	ปานกลาง
6. การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านผู้รับฟัง ความคิดเห็น ทางการเมือง ทั้งระดับชาติและระดับ ท้องถิ่น	2.63	1.41	ปานกลาง
รวม	3.15	.84	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตเทศบาลเมือง
มหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะโดย
รวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การแสดงความคิดเห็น
ทางการเมืองผ่านผู้รับฟังความคิดเห็นทางการเมือง ทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย
มากที่สุด ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมา คือการร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการของ
คณะผู้บริหารงานท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.55$) ในส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ วิพากษ์วิจารณ์
เกี่ยวกับการปกครองหรือการบริหารงานระดับท้องถิ่นหรือระดับประเทศ ทั้งสนับสนุนหรือ
ต่อต้าน ($\bar{X} = 2.42$)

2.3 ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์

ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การมีส่วนร่วม
1. เสนอตัวเข้ารับสมัครการเลือกตั้ง เช่น เป็นตัวแทนชุมชนใน เรื่องต่าง ๆ	3.26	1.04	ปานกลาง
2. เสนอตัวเข้ารับสมัครการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น	2.19	1.37	น้อย
3. เสนอตัวเข้ารับสมัครการเลือกตั้งระดับชุมชนหรือหมู่บ้าน	1.73	1.13	น้อยที่สุด
4. ได้ก่อตั้งกลุ่มหรือร่วมมือกับกลุ่มต่างๆที่มีอยู่แล้ว เพื่อมีบทบาท กับกิจกรรมสาธารณะ	3.24	1.10	ปานกลาง
5. เคยร่วมบริหารงานดำเนินงานของพรรคการเมือง หรือกลุ่ม การเมืองท้องถิ่น	2.56	1.05	ปานกลาง
รวม	2.59	.83	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตเทศบาลเมือง
มหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ โดยรวมอยู่ใน
ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การเสนอตัวเข้ารับสมัครการ
เลือกตั้ง เช่น เป็นตัวแทนชุมชนในเรื่องต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.26$) รองลงมา คือได้
ก่อตั้งกลุ่มหรือร่วมมือกับกลุ่มต่างๆที่มีอยู่แล้ว เพื่อมีบทบาทกับกิจกรรมสาธารณะ ($\bar{X} = 3.24$)
ในส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือเสนอตัวเข้ารับสมัครการเลือกตั้งระดับชุมชนหรือหมู่บ้าน.
($\bar{X} = 1.73$)

2.4 ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ

ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ระดับ การมีส่วนร่วม
1. เข้าร่วมชุมนุมต่อต้านหรือประท้วงการดำเนินการของรัฐ ที่ ท่านไม่พอใจและไม่ตรงความต้องการของท่าน	1.62	1.04	น้อย
2. ท่านได้ทำการประท้วงด้วยการชุมนุม เดินขบวนรวมกลุ่ม กดดันหรือแสดงปฏิกิริยาใด ๆ เพื่อให้รับทราบปัญหาหรือความ ต้องการของท้องถิ่น	1.58	.92	น้อย
3. เข้าพบปะพูดคุยกับ นักการเมืองท้องถิ่นหรือระดับชาติ เพื่อ แจ้งให้ทราบถึงปัญหาและความเดือดร้อนของตนเองและคนใน ชุมชน	2.48	1.13	ปานกลาง
4. ร่วมสนับสนุนเงินหรือสิ่งของอื่นแก่บุคคลที่ร่วมชุมนุม	1.73	1.03	น้อย
5. เข้าร่วมชุมนุมประท้วงเมื่อเห็นว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลปฏิบัติ หน้าที่โดยมิชอบ	1.59	.97	น้อย
รวม	1.77	0.57	น้อย

จากตารางที่ 8 พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตเทศบาลเมือง
มหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ โดยรวมอยู่
ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เข้าพบปะพูดคุยกับ นักการเมือง
ท้องถิ่นหรือระดับชาติ เพื่อแจ้งให้ทราบถึงปัญหาและความเดือดร้อนของตนเองและคนใน
ชุมชน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 2.48$) รองลงมา ร่วมสนับสนุนเงินหรือสิ่งของอื่นแก่บุคคลที่
ร่วมชุมนุม ($\bar{X} = 1.73$) ในส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เข้าร่วมชุมนุมประท้วงเมื่อเห็นว่า
เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ($\bar{X} = 1.59$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศและชุมชน
ที่อยู่อาศัย

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผู้วิจัยต้องการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมือง
เมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนก
ตามเพศ ผลการเปรียบเทียบใช้ทดสอบด้วย t-test แสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Independent Sample) โดยรวม
ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัด
มหาสารคาม จำแนกตามเพศ

เพศ	\bar{X}	S.D.	t	df	Sig
ชาย	2.93	.59	.605	398	.231
หญิง	2.89	.54			

(n = 400)

จากตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระหว่างเพศชายกับ
เพศหญิง พบว่า ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีส่วน
ร่วมทางการเมืองใกล้เคียงกัน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ของประชาชนที่อาศัยอยู่ใน
ชุมชน

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาล
เมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามประชาชนที่
อาศัยอยู่ในชุมชนแตกต่างกัน

(n = 400)

การมีส่วนร่วม ทางการเมืองของ ประชาชน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1. ด้านการเลือกตั้ง	ระหว่างกลุ่มภายใน	12.22	14	.87	2.53	.00*
	กลุ่มรวม	132.71	385	.34		
		144.94	399			
2. ด้านการแสดง ความคิดเห็นต่อ สาธารณะ	ระหว่างกลุ่มภายใน	20.01	14	1.43	2.11	.01*
	กลุ่มรวม	260.48	385	.68		
		280.49	399			
3. ด้านการรวมกลุ่ม ผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่มภายใน	14.20	14	1.01	1.48	.11
	กลุ่มรวม	263.27	385	.68		
		277.47	399			
4. ด้านการ แสดงออกด้วยการ กระทำ	ระหว่างกลุ่มภายใน	12.02	14	.86	1.75	.04*
	กลุ่มรวม	188.82	385	.49		
		200.84	399			
รวม	ระหว่างกลุ่มภายใน	4.07	14.00	.29	.90	.56
	กลุ่มรวม	124.44	385.00	.32		
		128.51	399.00			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 พบว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนด้านการเลือกตั้ง ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ มีความเห็นแตกต่างกัน เมื่อพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัย จึงทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยรวม ด้วยวิธี LSD. (Least Significant Difference)

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนที่อาศัยในชุมชนต่างกันต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการเลือกตั้ง

ชุมชน	ชุมชน														
	ทักษิณ	ศรีสวัสดิ์	ปงจิมทัศน์	ธัญญา	สามัคคี	กำแพงนคร	ศรีสวัสดิ์	นาทวีชัย	มหาชัย	โพธิ์ศรี	อภิสิทธิ์	อุทัยทิศ	ส่องเหนือ	ส่องใต้	บ้านแมด
1 ชุมชนทักษิณ	-	0.97	0.84	0.29	0.68	0.02*	0.26	0.40	0.53	0.03*	0.96	0.75	0.67	0.66	0.46
2 ชุมชนศรีสวัสดิ์		-	0.79	0.18	0.62	0.00*	0.26	0.36	0.45	0.01*	0.98	0.70	0.65	0.60	0.39
3 ชุมชนปงจิมทัศน์			-	0.33	0.83	0.02*	0.21	0.29	0.65	0.01*	0.80	0.90	0.51	0.80	0.57
4 ชุมชนธัญญา				-	0.46	0.23	0.06	0.05*	0.62	0.00*	0.24	0.42	0.10	0.51	0.77
5 ชุมชนสามัคคี					-	0.05*	0.17	0.21	0.81	0.01*	0.65	0.93	0.39	0.96	0.71
6 ชุมชนศรีมหาสารคาม						-	0.01*	0.00*	0.09	0.00*	0.02*	0.04*	0.00*	0.07	0.17
7 ชุมชนศรีสวัสดิ์							-	0.66	0.12	0.68	0.31	0.19	0.42	0.17	0.11
8 ชุมชนนาทวีชัย								-	0.15	0.23	0.44	0.25	0.63	0.21	0.13
9 ชุมชนมหาชัย									-	0.00*	0.50	0.75	0.28	0.86	0.88
10 ชุมชนโพธิ์ศรี										-	0.04*	0.01*	0.06	0.01*	0.01*
11 ชุมชนอภิสิทธิ์											-	0.72	0.73	0.63	0.44
12 ชุมชนอุทัยทิศ												-	0.46	0.90	0.66
13 ชุมชนส่องเหนือ													-	0.39	0.25
14 ชุมชนส่องใต้														-	0.75
15 ชุมชนบ้านแมด															-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่างกันต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการเลือกตั้ง พบว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ชุมชนตักศิลา มีความคิดเห็นแตกต่างกับ ชุมชนศรีมหาสารคาม และชุมชนโพธิ์ศรีประชาชนที่อาศัยอยู่ชุมชนศรีสวัสดิ์ มีความคิดเห็นแตกต่างกับ ชุมชนศรีมหาสารคาม และชุมชนโพธิ์ศรี ประชาชนที่อาศัยอยู่ชุมชนปัจฉิมทัศน์ มีความคิดเห็นแตกต่างกับ ชุมชนศรีมหาสารคาม และชุมชนโพธิ์ศรี ประชาชนที่อาศัยอยู่ชุมชนธัญญา มีความคิดเห็นแตกต่างกับ ชุมชนนาควิชัย และชุมชนโพธิ์ศรี ประชาชนที่อาศัยอยู่ชุมชนสามัคคี มีความคิดเห็นแตกต่างกับ ชุมชนศรีมหาสารคาม และชุมชนโพธิ์ศรี ประชาชนที่อาศัยอยู่ชุมชนศรีมหาสารคาม มีความคิดเห็นแตกต่างกับ ชุมชนเครือ-วัลย์ ชุมชนนาควิชัย ชุมชนโพธิ์ศรี ชุมชนอภิสิทธิ์ ชุมชนอุทัยทิศ และชุมชนส่องเหนือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ชุมชนมหาชัย มีความคิดเห็นแตกต่างกับ ชุมชนโพธิ์ศรี ประชาชนที่อาศัยอยู่ชุมชนโพธิ์ศรี มีความคิดเห็นแตกต่างกับ ชุมชนอภิสิทธิ์ ชุมชนอุทัยทิศ ชุมชนส่องใต้ และชุมชนบ้านแมค

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายตัวของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนที่อาศัยในชุมชนต่างถิ่นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ

ชุมชน	ชุมชน													
	ตัดสินใจ	ตรีสวัสดิ์	ป้อมหิน	ธัญญา	สามัคคี	กิ่งสวน	ศรีสวัสดิ์	นาวิชัย	มหาราช	โพธิ์ศรี	อภินิหาร	อุทัยทิศ	ส่องเหนือ	ส่องใต้
1 ชุมชนตัดลิลา	-	0.76	0.43	0.54	0.30	0.07	0.87	0.42	0.01*	0.32	0.79	0.81	0.67	0.47
2 ชุมชนศรีสวัสดิ์	-	-	0.55	0.31	0.38	0.03*	0.63	0.54	0.00*	0.16	0.99	0.97	0.54	0.60
3 ชุมชนป้อมหิน	-	-	-	0.15	0.86	0.02*	0.35	0.97	0.00*	0.08	0.61	0.56	0.74	0.99
4 ชุมชนธัญญา	-	-	-	0.99	0.08	0.17	0.68	0.16	0.07	0.68	0.38	0.38	0.30	0.20
5 ชุมชนสามัคคี	-	-	-	-	0.08	0.17	0.67	0.18	0.07	0.69	0.38	0.37	0.30	0.20
6 ชุมชนศรีมหาสารคาม	-	-	-	-	-	0.01*	0.24	0.90	0.00*	0.04*	0.47	0.41	0.61	0.88
7 ชุมชนศรีสวัสดิ์	-	-	-	-	-	-	0.10	0.02*	0.87	0.30	0.05*	0.04*	0.04*	0.02*
8 ชุมชนนาวิชัย	-	-	-	-	-	-	-	0.35	0.03*	0.43	0.67	0.68	0.56	0.40
9 ชุมชนมหาชัย	-	-	-	-	-	-	-	-	0.00*	0.08	0.60	0.55	0.73	0.98
10 ชุมชนโพธิ์ศรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.19	0.01*	0.00*	0.00*	0.00*
11 ชุมชนอภินิหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.22	0.21	0.17	0.11
12 ชุมชนอุทัยทิศ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.97	0.87	0.65
13 ชุมชนส่องเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.83	0.60
14. ชุมชนส่องใต้	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.76
15. ชุมชนบ้านเมด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่างกันต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการแสดงออกความคิดเห็นต่อสาธารณะพบว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ชุมชนตักศิลา มีความคิดเห็นแตกต่างกับ ชุมชนโพธิ์ศรี ประชาชนที่อาศัยอยู่ชุมชนศรีสวัสดิ์ มีความคิดเห็นแตกต่างกับ ชุมชนเครือวัลย์ และชุมชนโพธิ์ศรี ประชาชนที่อาศัยอยู่ชุมชนปิงนิมทัศน์ มีความคิดเห็นแตกต่างกับ ชุมชนเครือวัลย์ และชุมชนโพธิ์ศรี ประชาชนที่อาศัยอยู่ชุมชนศรีมหาสารคาม มีความคิดเห็นแตกต่างกับ ชุมชนเครือวัลย์ ชุมชนโพธิ์ศรี และชุมชนอภิสิทธิ์ ประชาชนที่อาศัยอยู่ชุมชนเครือวัลย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกับ ชุมชนมหาชัย ชุมชนอุทัยทิศ ชุมชนส่องเหนือ ชุมชนส่องใต้ และชุมชนบ้านแมค ประชาชนที่อาศัยอยู่ชุมชนนาควิชัย มีความคิดเห็นแตกต่างกับ ชุมชนโพธิ์ศรี ประชาชนที่อาศัยอยู่ชุมชนมหาชัย มีความคิดเห็นแตกต่างกับ ชุมชนโพธิ์ศรี ประชาชนที่อาศัยอยู่ชุมชนโพธิ์ศรี มีความคิดเห็นแตกต่างกับ ชุมชนอุทัยทิศ ชุมชนส่องเหนือ ชุมชนส่องใต้ และชุมชนบ้านแมค

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายตัวของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนที่อาศัยในชุมชนต่างถิ่นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการแสดงออกด้วยกิจกรรมทำ

ชุมชน	ชุมชน														
	ตักสิลา	ศรีสวัสดิ์	ปทุมรัตน์	ธัญญา	สามัคคี	สหภาพ	ศรีสวัสดิ์	นาทวีชัย	มหาชัย	โพธิ์ศรี	อภินิหาร	อุทัยทิศ	ส่องเหนือ	ส่องใต้	บ้านเมด
1 ชุมชนตักสิลา	-	1.00	0.56	0.41	0.29	0.64	0.84	0.59	0.04*	0.10	0.96	0.84	0.89	0.73	0.40
2 ชุมชนศรีสวัสดิ์	-	-	0.50	0.35	0.23	0.58	0.83	0.55	0.02*	0.06	0.96	0.82	0.87	0.69	0.35
3 ชุมชนปทุมรัตน์	-	-	-	0.15	0.09	0.25	0.53	0.99	0.11	0.29	0.60	0.71	0.45	0.83	0.75
4 ชุมชนธัญญา	-	-	-	-	0.81	0.66	0.69	0.18	0.00*	0.01*	0.40	0.31	0.47	0.25	0.31
5 ชุมชนสามัคคี	-	-	-	-	-	0.48	0.57	0.12	0.00*	0.01*	0.29	0.21	0.34	0.17	0.07
6 ชุมชนศรีมหาสารคาม	-	-	-	-	-	-	0.91	0.30	0.01*	0.02*	0.62	0.49	0.74	0.40	0.18
7 ชุมชนศรีสวัสดิ์	-	-	-	-	-	-	-	0.56	0.08	0.18	0.82	0.73	0.92	0.65	0.41
8 ชุมชนนาทวีชัย	-	-	-	-	-	-	-	-	0.13	0.32	0.64	0.74	0.49	0.86	0.75
9 ชุมชนมหาชัย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.51	0.05*	0.06	0.02*	0.09	0.27
10 ชุมชนโพธิ์ศรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.13	0.16	0.06	0.23	0.56
11 ชุมชนอภินิหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.88	0.85	0.77	0.44
12 ชุมชนอุทัยทิศ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.72	0.88	0.52
13 ชุมชนส่องเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.62	0.32
14. ชุมชนส่องใต้	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.62
15. ชุมชนบ้านเมด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่างกันต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ พบว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ชุมชนตักสิลา มีความคิดเห็นแตกต่างกับ ชุมชนมหาชัย ประชาชนที่อาศัยอยู่ชุมชนศรีสวัสดิ์ มีความคิดเห็นแตกต่างกับ ชุมชนมหาชัย ประชาชนที่อาศัยอยู่ชุมชนธัญญา มีความคิดเห็นแตกต่างกับ ชุมชนมหาชัย และชุมชนโพธิ์ศรี ประชาชนที่อาศัยอยู่ชุมชนสามัคคี มีความคิดเห็นแตกต่างกับ ชุมชนมหาชัย และชุมชนโพธิ์ศรี ประชาชนที่อาศัยอยู่ชุมชนศรีมหาสารคาม มีความคิดเห็นแตกต่างกับ ชุมชนมหาชัย และชุมชนโพธิ์ศรี ประชาชนที่อาศัยอยู่ชุมชนมหาชัย มีความคิดเห็นแตกต่างกับ ชุมชนอภิสิทธิ์ และชุมชนส่องเหนือ

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ดังแสดงในตารางที่ 14 และตารางที่ 15

ตารางที่ 14 ความถี่ของปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	ความถี่
ด้านเลือกตั้ง	
1. เกิดการซื้อสิทธิ์ขายเสียงในทุกระดับ	20
2. มีการเข้าร่วมรับฟังปราศรัยของผู้สมัครเลือกตั้งน้อย	12
3. การทำงานต่างจังหวัดทำให้ไม่สามารถมาใช้สิทธิ์เลือกตั้งได้	5
ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	
1. กิจกรรมทางการเมืองที่ให้เยาวชนมีส่วนร่วมน้อย	15
2. มีเวทีที่ให้มีการร่วมแสดงความคิดเห็นยังมีน้อย	11
3. ประชาชนส่วนใหญ่ขาดการเข้าร่วมประชุมของหมู่บ้าน	9

ปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	ความถี่
ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	
1. มีการรวมพรรคการเมืองท้องถิ่น ทำให้เกิดการแตกแยกระหว่างชาวบ้าน	16
2. การจัดตั้งและการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ส่วนมากจะคัดเลือกจากกลุ่มผลประโยชน์กันเอง	15
3. พรรคเป็นการสนับสนุนของกลุ่มที่มีอำนาจมีอิทธิพล ประชาชนไม่ควรเข้าไปเกี่ยวข้อง	8
4. ระดับประเทศส่วนมากจะสนับสนุนพรรคการเมืองที่มีอิทธิพล	7
ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ	
1. การชุมนุมทางการเมือง มีบ้างเล็กน้อย แต่ไม่เคยใช้ความรุนแรงและก่อให้เกิดความเสียหาย	17
2. ประชาชนบางส่วนจัดกลุ่มเพื่อเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองในพรรคการเมืองที่ตนเองชอบ	12
3. ประชาชนบางส่วนเคยเข้าร่วมชุมนุมของกลุ่มเสื้อแดง	10

จากตารางที่ 14 ปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีดังนี้

ด้านการเลือกตั้ง พบว่า เกิดการซื้อสิทธิ์ขายเสียงในทุกระดับ รองลงมา คือ มีการเข้าร่วมรับฟังปราศรัยของผู้สมัครเลือกตั้งน้อย และการทำงานต่างจังหวัดทำให้ไม่สามารถมาใช้สิทธิ์เลือกตั้งได้ ตามลำดับ การแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ พบว่า กิจกรรมทางการเมืองที่ให้เยาวชนมีส่วนร่วมน้อย รองลงมา คือ มีเวทีที่ให้มีการร่วมแสดงความคิดเห็นยังมีน้อย และประชาชนส่วนใหญ่ขาดการเข้าร่วมประชุมของหมู่บ้าน ตามลำดับ การรวมกลุ่มผลประโยชน์ พบว่า มีการรวมพรรคการเมืองท้องถิ่น ทำให้เกิดการแตกแยกระหว่างชาวบ้าน รองลงมา คือ การจัดตั้งและการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองส่วนมากจะคัดเลือกจากกลุ่มผลประโยชน์กันเอง และพรรคเป็นการสนับสนุนของกลุ่มที่มีอำนาจมีอิทธิพลประชาชนไม่ควรเข้าไปเกี่ยวข้อง ระดับประเทศส่วนมากจะสนับสนุนพรรคการเมืองที่มีอิทธิพล ตามลำดับ การแสดงออกด้วยการกระทำ พบว่า การชุมนุมทางการเมือง มีบ้างเล็กน้อย แต่ไม่เคยใช้ความรุนแรงและก่อให้เกิดความเสียหาย รองลงมา คือ ประชาชนบางส่วน

จัดกลุ่มเพื่อเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองในพรรคการเมืองที่ตนเองชอบ และประชาชนบางส่วน เคยเข้าร่วมชุมนุมของกลุ่มเสื้อแดง ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ความถี่ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	ความถี่
ด้านเลือกตั้ง	
1. ควรมีการรณรงค์การห้ามซื้อสิทธิขายเสียงก่อนวันเลือกตั้ง และมีบทลงโทษสำหรับคนที่กระทำความผิดอย่างจริงจัง	20
2. ควรมีการเพิ่มการประชาสัมพันธ์ เชิญชวนให้ประชาชนไปรับฟังการปราศรัยของผู้สมัครแต่ละพรรค	18
3. ควรจัดให้มีการเลือกตั้งล่วงหน้า สำหรับคนที่ไม่สามารถมาเลือกตั้งในวันเลือกตั้งได้	10
ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	
1. ควรมีการจัดกิจกรรม ส่งเสริมให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น	14
2. ควรจัดให้มีเวทีที่ประชาชนเกิดขึ้น เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นทางการเมือง	13
3. ควรมีการเพิ่มการประชาสัมพันธ์ เชิญชวนให้ประชาชนออกมาร่วมประชุมของหมู่บ้าน และควรมีกิจกรรมการจัดการประชุมที่น่าสนใจ	11
ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	
1. ควรมีการจัดกิจกรรมให้ประชาชนได้ร่วมทำกิจกรรมร่วมกันให้มากขึ้น เพื่อป้องกันการแตกแยก ระหว่างชาวบ้านด้วยตนเอง	18
2. ในการจัดตั้งพรรคการเมือง สมาชิกพรรคควรมีการเปิดโอกาสกว้าง รับคนที่มีความสามารถ ไม่เน้นกลุ่มผลประโยชน์ตนเอง	14
3. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมเป็นส่วนหนึ่ง ในการออกนโยบายของพรรคการเมืองต่างๆ	12

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	ความถี่
4. ไม่ควรสนับสนุนพรรคการเมืองที่มีอิทธิพล ควรสนับสนุนพรรคการเมืองที่มีความสามารถ เป็นคนดีไม่ทุจริต คอร์รัปชัน	10
ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ	
1. ควรมีการเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอแนะ แนวทางการเมือง มากกว่าใช้ความรุนแรงในการชุมนุม	17
2. ควรมีการรณรงค์จัดกลุ่มทำกิจกรรมที่เกิดประโยชน์กับชุมชนมากกว่า การจัดกลุ่มเข้าร่วมชุมนุมในพรรคการเมืองที่ตนเองชอบ	15
3. ควรมีการรณรงค์ให้ประชาชนทำหน้าที่ของตนเองมากกว่า การไปเสียเวลาในการชุมนุมทางการเมืองที่ใช้ความรุนแรง	13

จากตารางที่ 15 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน มีดังนี้

ด้านการเลือกตั้ง พบว่า ควรมีการรณรงค์การห้ามซื้อสิทธิ์ขายเสียงก่อนเลือกตั้ง และมีบทลงโทษ สำหรับคนที่กระทำความผิดอย่างจริงจัง รongลงมา คือ ควรมีการเพิ่ม การประชาสัมพันธ์ เชิญชวนให้ประชาชนไปรับฟังการ ปราศรัยของผู้สมัครแต่ละพรรค ควรจัดให้มีการเลือกตั้งล่วงหน้า สำหรับคนที่ไม่สามารถมาเลือกตั้งในวันเลือกตั้งได้ตามลำดับ การแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ พบว่า ควรมีการจัดกิจกรรม ส่งเสริมให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น รongลงมา คือ ควรจัดให้มีเวทีประชาชนเกิดขึ้น เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชน แสดงความคิดเห็นทางการเมือง และควรมีการเพิ่มการประชาสัมพันธ์ เชิญชวนให้ประชาชนออกมาร่วมประชุม ของหมู่บ้าน และควรมีกิจกรรมการจัดการประชุมที่น่าสนใจ ตามลำดับ การรวมกลุ่มผลประโยชน์ พบว่า ควรมีการจัดกิจกรรมให้ประชาชนได้ร่วมทำกิจกรรมร่วมกันให้มากๆ เพื่อ ป้องกันการแตกแยก ระหว่างชาวบ้านด้วยตนเอง รongลงมา คือ ในการจัดตั้งพรรคการเมือง สมาชิกพรรคควรมีการเปิดโอกาสกว้าง รับคนที่ มีความสามารถ ไม่เน้นกลุ่มผลประโยชน์กันเอง ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมเป็นส่วนหนึ่ง ในการออกนโยบายของพรรคการเมืองต่าง ๆ และไม่ควรสนับสนุนพรรคการเมืองที่มีอิทธิพล ควรสนับสนุนพรรคการเมืองที่มีความสามารถ เป็นคนดีไม่ทุจริต คอร์รัปชัน ตามลำดับการ แสดงออกด้วยการกระทำ พบว่า ควรมีการเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอแนะ แนวทางการเมืองมากกว่าใช้ความรุนแรงในการชุมนุม รongลงมา คือ ควรมีการรณรงค์จัดกลุ่มทำ

กิจกรรมที่เกิดประโยชน์กับชุมชนมากกว่า การ จัดกลุ่มเข้าร่วมชุมนุมในพรรคการเมืองที่
ตนเองชอบ และควรมีการรณรงค์ให้ประชาชนทำหน้าที่ของตนเองมากกว่า การไปเสียเวลา
ในการชุมนุมทางการเมืองที่ใช้ความรุนแรง ตามลำดับ
